

Predkladacia správa

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti zdravotníctva (ďalej len „návrh zákona“).

Účelom návrhu zákona je prijať nevyhnutné úpravy v súvislosti s vývojom pandemickej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky a riešenie problémov, ktoré vychádzajú z aplikačnej praxe.

Účelom návrhu zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je úprava v prílohe č. 6 Indikačný zoznam pre kúpeľnú starostlivosť a to rozšírenie Indikačného zoznamu pre kúpeľnú starostlivosť o stavy po prekonaní COVID-19. Jedná sa o pacientov s ťažkým priebehom ochorenia, ktorý vyžadoval ústavnú zdravotnú starostlivosť na jednotkách intenzívnej starostlivosti alebo klinike/oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a po prekonaní infekcie COVID-19 u nich pretrvávajú respiračné a/alebo nervovo-svalové a/alebo pohybových ťažkosti. Predložený materiál je opatrením na riešenie mimoriadnej situácie a si vyžaduje neodkladné schválenie z dôvodu vytvorenia podmienok na zmiernenie následkov ťažkého priebehu ochorenia COVID-19 a tzv. postkovidového syndrómu, zahŕňajúceho pretrvávajúce respiračné a nervové, resp. nervovo-svalové a pohybové ťažkosti. Vzhľadom na rastúci počet pacientov, ktorí prekonávajú COVID-19 so zdravotnými následkami a rizikom invalidizácie je potreba zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a to aj formou kúpeľnej liečby zameranej špecificky na uvedené symptómy. Predložený materiál bol prerokovaný s relevantnými dotknutými subjektmi (zdravotné poisťovne, Asociácia slovenských kúpeľov).

V návrhu zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení ďalších zákonov navrhujeme zaviesť povinnosť zdravotnej poisťovne uhrádzať náklady spojené s očkovaním s cieľom predísť nekontrolovanému šíreniu nákazy aj pre osoby, ktoré nemajú verejné zdravotné poistenie. Pokladáme za nevyhnuté zabezpečiť možnosť očkovania pre zraniteľnú skupinu obyvateľov, akou sú marginalizované komunity, či ľudia bez domova. Jedná sa o osoby, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku nakazenia sa a ďalšieho šírenia infekčného ochorenia SARS-COV2 vzhľadom na často problematické dodržiavanie protiepidemických opatrení. Zabezpečenie očkovania z verejného zdravotného poistenia vnímame aj ako protiepidemické opatrenie s cieľom zabezpečiť kontrolu a prevenciu šírenia COVID-19. Zámerom tejto úpravy je zabezpečiť prístup k očkovaní všetkým obyvateľom bez rozdielu a ohľadu na sociálny status.

V návrhu zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení ďalších zákonov navrhujeme za krízovej situácie, v súvislosti

s očkovaním proti ochoreniu COVID-19 úpravu, ktorá má za cieľ umožniť poskytnutie informácií zo strany zdravotných poisťovní na vyžiadanie národnému centru zdravotníckych informácií na účely registrácie poistencov na očkovanie proti ochoreniu COVID-19 v rozsahu rodné číslo, ak ho má poistenec pridelené, alebo bezvýznamové identifikačné číslo, meno, priezvisko poistenca, dátum očkovania.

Návrh zákona navrhuje zmenu zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý reaguje na nedostatok zdravotníckych pracovníkov v ústavných zdravotníckych zariadeniach a predkladá z dôvodu potreby zjednodušenia prístupu k výkonu pracovných činností zdravotníckym pracovníkom zo zahraničia vzhľadom na krízu v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti v ústavných zdravotníckych zariadeniach. V súčasnej situácii, kedy je Slovenská republika v krízovej situácii a dopyt po zdravotníckych pracovníkoch neustále rastie, je dôležité prijať predkladaný návrh zákona, čím bude umožnený jednoduchší a rýchlejší prístup zdravotníckych zariadení k potrebnému zdravotníckemu personálu. Ďalej sa navrhuje úprava týkajúca sa akreditácií vzdelávacích ustanovizní na zabezpečenie získania akreditácie v požadovanej lehote na kontinuálne pokračovanie ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov. Príprava žiadostí o akreditáciu študijných programov ďalšieho vzdelávania na vzdelávacích ustanovizniach nevyhnutne zahŕňa aj aktívnu účasť týchto zdravotníckych pracovníkov: odovzdávanie dokladov, tvorba a úprava realizácie praktickej časti vzdelávania, poskytovanie údajov o materiálno-technickom zabezpečení a prehľadov zdravotníckych výkonov. Tieto objektívne dôvody, v spojení so zdravotným ohrozením administratívneho aparátu spôsobujú, že vzdelávacia ustanovizeň má veľký problém s podaním žiadosti o opätovnú akreditáciu v súlade so stanoveným termínom, čo môže mať za následok ukončenie platnosti akreditácie. V niektorých prípadoch hrozí aj úplné pozastavenie vzdelávania a tým následne problém so zabezpečením potrebných špecialistov v zdravotníckych zariadeniach. Neprijatím navrhovanej úpravy by mohlo byť ohrozené právo na vzdelanie zdravotníckych pracovníkov pri získavaní požadovanej špecializácie na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, ustanovené v čl. 42 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. S uvedeným priamo súvisí ohrozenie plynulého dopĺňania systému poskytovania špecializovanej zdravotnej starostlivosti potrebnými odborníkmi - špecialistami. V súčasnej kritической situácii, kedy dlhodobo čelíme nedostatku zdravotníckych pracovníkov, môže dôjsť k prehĺbeniu už teraz ohrozenej dostupnosti a kvality špecializovanej zdravotnej starostlivosti, a teda k ohrozeniu práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky.

Ďalej sa navrhuje úprava zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorej snahou je umožniť aj preskripciu liekov, ktoré sú indikované z hľadiska aktuálneho zdravotného stavu pacienta aj v prípade, že liek s preskripčným obmedzením bol indikovaný pri prepustení pacienta z hospitalizácie, alebo v prípadoch, že pacient nemohol v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 navštíviť lekára špecialistu a legislatívna

zmena, ktorá umožňuje použiť na samodiagnostiku nosové rýchlotesty určené na profesionálne použitie aj nezaškolenými osobami, ak spĺňajú minimálne požiadavky.

V zákone 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa navrhuje zabezpečiť možnosť čiastočného riadenia siete ústavnej zdravotnej starostlivosti po možnom skončení núdzového stavu, v zmysle usmerňovania a koordinácie pri transportoch ťažko chorých pacientov medzi jednotlivými poskytovateľmi ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Ďalším cieľom uvedeného návrhu je vytvoriť inštitút jednorazového odškodnenia pozostalých aj v rámci zdravotníckeho povolania, ktoré v aktuálnej nepriaznivej situácii zažíva najväčší nápor rizika ochorenia na koronavírus SARS-CoV-2 v komparácii s výkonom iných povolání, na preklenutie nepriaznivej finančnej situácie najbližšej rodiny, ktorá je spôsobená stratou príjmu zomrelého, pričom uvedeným finančným odškodnením sa má rodine umožniť prispôbiť sa zmeneným životným podmienkam.

Navrhovanou úpravou sa tiež zjednodušuje a urýchľuje proces povoľovania terapeutického použitia neregistrovaných humánnych liekov a ustanovuje sa prenesenie časti objektívnej zodpovednosti za prípadné škody na zdraví a na živote, spôsobenými výlučne okolnosťami majúcimi pôvod v použitej neregistrovanej vakcíne, na štát.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná úprava sa prijíma z dôvodu naliehavej potreby zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rámci negatívneho vývoja epidemickej situácie v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19, navrhuje sa prijatie tejto právnej úpravy v skrátanom legislatívnom konaní.

Podľa § 89 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky sa navrhuje Národnej rade Slovenskej republiky, aby vzhľadom na to, že môže dôjsť k ohrozeniu základných ľudských práv a slobôd a štátu hrozia značné hospodárske škody, schválila návrh zákona v skrátanom legislatívnom konaní.